

Väljaandja:	Vabariigi Valitsus
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	31.12.2006
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	30.06.2007
Avaldamismärge:	

Probleemtoodetes keelatud ohtlike ainete täpsustav loetelu ning probleemtoodetele kehtestatud keelud ja piirangud¹

Vastu võetud 06.07.2006 nr 154
[RT I 2006, 33, 254](#)
 jõustumine 20.07.2006

Muudetud järgmiste määrustega (kuupäev, number, avaldamine Riigi Teatajas, jõustumise aeg):

21.12.2006 nr 265 ([RT I 2006, 60, 447](#)) 31.12.2006

Määrus kehtestatakse «[Jäätmeseaduse](#)» § 27 lõigete 2 ja 4 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

Määrus kehtestab:

- 1) probleemtoodetes keelatud ohtlike ainete täpsustava loetelu;
- 2) ohtlike ainete teatud probleemtoodetes sisalduse piirnõrmi, millest väiksema sisalduse korral ei kehti probleemtoodete valmistamise, sisseveo, müügi ja kasutamise keeld;
- 3) teatud probleemtoodete valmistamise, sisseveo, müügi ja kasutamise keelu rakendamise tähtsajad;
- 4) teatud probleemtoodete kasutusala, tehnilised tingimused ja nõuded, mille puhul ei kehti probleemtoodete valmistamise, sisseveo, müügi ja kasutamise keeld.

§ 2. Probleemtoodetes keelatud ohtlike ainete loetelu

Keelatud on nende probleemtoodete valmistamine, sissevedu, müük ja kasutamine, mis sisaldavad:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 304/2003 ohtlike kemikaalide ekspordi ja impordi kohta (ELT L 63, 6.03.2003, lk 1–26) ning Euroopa Komisjoni määruses (EÜ) nr 1213/2003, millega muudetakse ohtlike ainete importi ja ekspordi käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 304/2003 I lisa (ELT L 169, 8.07.2003, lk 27–29), nimetatud keelustatud tööstuskemikaale;
- 2) kuuevalentse kroomi ühendeid;
- 3) polübroomitud difenüületrit (PBDE);
- 4) polübroomitud bifenüüle (PBB);
- 5) pliidi ja selle ühendeid;
- 6) elavhõbedat ja selle ühendeid;
- 7) kaadmiumi ja selle ühendeid.

§ 3. Akudele ja patareidele kehtestatud piirangud

(1) «[Jäätmeseaduse](#)» § 27 lõike 1 punktis 2 nimetatud keeld ei kehti patareide ja akude kohta, mis sisaldavad elavhõbedat kuni 0,0005 massiprotsenti, ning nõõpelementide ja nõõpelementidest koosnevate patareide kohta, mis sisaldavad elavhõbedat kuni 2 massiprotsenti.

(2) «[Jäätmeseaduse](#)» § 27 lõike 1 punktis 2 nimetatud keeld ei kehti seadmetega jäigalt liidetud patareide ja akude kohta, kui neid on pärast seadmete kasutusel kõrvaldamist seadmest raske eemaldada ja need sisaldavad lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule:

- 1) kaadmiumi kuni 0,025 massiprotsenti;
- 2) pliidi kuni 0,4 massiprotsenti.

(3) «[Jäätmeseaduse](#)» § 27 lõike 1 punktis 2 nimetatud keeld ei kehti seadmetesse jäigalt liidetud patareide ja akude suhtes tingimusel, et seadmed on varustatud juhustega, mis informeerivad kasutajat keskkonnohtlike akude ja patareide koostisest ja käsitlevad nende ohutut eemaldamist seadmest.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud seadmed on järgmised:

- 1) külge tinutatud, keevitatud või muul viisil kinnitatud patareide või akudega pidevaks vooluga varustamiseks tööstuslikuks tarbimiseks, infotöötlusseadmete ning kontoriseadmetiku mälu säilitamiseks ja andmefunktsioonide tagamiseks mõeldud seadmed juhul, kui käesolevas punktis nimetatud patareide või akude kasutamine on tehniliselt vältimatu;
- 2) teadusliku ja eriaparatuuri etalonelemendid, elufunktsioone tagav meditsiiniaparatuur ja südamestimulaatorid, mille katkematu funktsioneerimine on hädavajalik ning milles sisalduvaid patareisisid ning akusid võib eemaldada vaid kvalifitseeritud isik;
- 3) portatiivsed seadmed, mille patareisisid või akusid ei tohi vahetada kvalifikatsioonita isik, kuna see võib ohustada kasutajat või kahjustada seadme toimimist, ning väga ohtlikus (näiteks lenduvate ainetega) keskkonnas töötamiseks määratud eriaparatuur.

§ 4. PCB-sid sisaldavate seadmete kasutamise keelu rakendamise tähtajad

- (1) Töökorras olevate PCB-sid sisaldavate seadmete valdajad peavad seadmed kasutuselt kõrvaldama või saastest vabastama ning kõrvaldama neis sisalduvad PCB-d niipea, kui see on võimalik, kuid hiljemalt 31. detsembriks 2010. a.
- (2) Saastest vabastamine on toiming, mis võimaldab PCB-ga saastunud seadmeid, esemeid, materjale ja vedelikke ohutult korduskasutada, ringlusse võtta või kõrvaldada, sealhulgas asendada PCB-d sobiva PCB-sid mittesisaldava vedelikuga.
- (3) Käesoleva määruse tähenduses on PCB-d polüklooritud bifenüülid, polüklooritud terfenüülid, monometüültraklorodifenüülmetaan, monometüüldiklorodifenüülmetaan, monometüüldibromodifenüülmetaan ja mis tahes valmistis või segu, mis sisaldab mis tahes eelnevalt nimetatud aineid kokku üle 0,005 massiprotsendi.

§ 5. Mootorsõidukitele ja nende osadele kehtestatud piirangud

- (1) Keelatud on selliste mootorsõidukite või nende osade valmistamine, sissevedu, müük ja kasutamine, mis sisaldavad:
 - 1) elavhõbedat või selle ühendeid üle 0,1 massiprotsendi;
 - 2) kaadmiumi või selle ühendeid üle 0,01 massiprotsendi;
 - 3) pliid või selle ühendeid üle 0,1 massiprotsendi;
 - 4) kuuevalentse kroomi ühendeid üle 0,1 massiprotsendi.
- (2) Käesoleva paragrahvi lõiget 1 kohaldatakse »Jäätmeseaduse» § 25 lõike 3 punktis 3 nimetatud mootorsõidukitele ja nende osadele, mis kuuluvad teede- ja sideministri 18. mai 2001. a määruse nr 50 »Mootorsõiduki ja selle haagise tehnoseisundile ja varustusele esitatavad nõuded» lisa 1 lisanduse B kohaselt määratud mootorsõidukite kategooriatesse M₁ ja N₁.
- (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keeldu ei kohaldata järgmistele mootorsõidukite materjalidele ja osadele:
 - 1) masinaehitusteras ja galvaanitud teras, milles plii sisaldus legeeriva elemendina on kuni 0,35 massiprotsenti;
 - 2) masinaehitusalumiinium, milles plii sisaldus legeeriva elemendina on kuni 1,5 massiprotsenti;
 - 3) masinaehitusalumiinium, milles plii sisaldus legeeriva elemendina on kuni 0,4 massiprotsenti;
 - 4) vasesulam, milles plii sisaldus legeeriva elemendina on kuni 4 massiprotsenti;
 - 5) pliist või pronksist, milles plii sisaldub legeeriva elemendina, laagriliid ja puksid;
 - 6) pliiakud;
 - 7) pliid sisaldavad vibratsioonisummutid;
 - 8) ülekanadeseadmetes kasutatavate elastomeeride sidumisvahendid pliisisaldusega kuni 0,5 massiprotsenti;
 - 9) pliid või pliiühendeid sisaldavates elektroonilistes plaatides ja muudes seadmetes sisalduv joodis;
 - 10) piduri hõõrdkatetes kasutatav vask, mille pliisisaldus on üle 0,4 massiprotsendi;
 - 11) pliid sisaldavad klappipesad;
 - 12) elektrilised osad, mis sisaldavad pliid klaas- või keraamilise segu koosseisus, välja arvatud pirnides ja süüteküünalde glasuuris kasutatav klaasisegu;
 - 13) pliid või pliiühendeid sisaldavad pürotehnilised sütikud, kui need pärinevad sõidukitest või mootoritest, millele on tüübikinnitus antud enne 1. juulit 2006. a, või need on mõeldud eespool nimetatud sõidukite tehnohooldustööde jaoks;
 - 14) kuuevalentse kroomi ühendeid sisaldavad korrosioonivastased katted;
 - 15) kuuevalentse kroomi ühendeid sisaldavad korrosioonivastased katted polt-mutter-ühenduste šassiirakendustes;
 - 16) autoelamutes kasutatavad kuuevalentse kroomi ühendeid sisaldavad absorptsioonkülmikud;
 - 17) elavhõbedat sisaldavad lahenduslambid ja armatuurilaul paiknevad ekraanid;
 - 18) elektrisõidukite nikkel-kaadmiumakud;
 - 19) juhiabisüsteemides kasutatavad kaadmiumi sisaldavad klaasmaatriksite optilised osad.

- (4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keeldu ei kohaldata enne 1. juulit 2003. a turule lastud mootorsõidukite osadele, mida kasutatakse enne 1. juulit 2003. a turule lastud mootorsõidukite tehnohoolduseks.

§ 6. Mootorsõidukitele ja nende osadele kehtestatud piirangute kehtivuse tähtajad

Paragrahvi 5 lõikes 1 nimetatud keeldu kohaldatakse lõikes 3 nimetatud mootorsõidukite materjalide ja osade suhtes järgmiselt:

- 1) paragrahvi 5 lõike 3 punktides 2 ja 15 nimetatud materjali suhtes alates 1. juulist 2008. a;
- 2) paragrahvi 5 lõike 3 punktis 10 nimetatud materjali suhtes alates 1. juulist 2007. a;
- 3) pärast 31. detsembrit 2008. a lubatakse elektrisõidukite nikkel-kaadmiumakusid turustada üksnes enne seda kuupäeva turule lastud sõidukite varuosadena;
- 4) paragrahvi 5 lõike 3 punktides 11, 14 ja 19 nimetatud osade suhtes alates 1. juulist 2007. a.

§ 7. Elektri- ja elektroonikaseadmetele ja nende osadele kehtestatud piirangud

(1) Keelatud on selliste elektri- ja elektroonikaseadmete ja nende osade valmistamine, sissevedu, müük ja kasutamine, mis sisaldavad:

- 1) elavhõbedat või selle ühendeid üle 0,1 massiprotsendi;
- 2) kaadmiumi või selle ühendeid üle 0,01 massiprotsendi;
- 3) pliid või selle ühendeid üle 0,1 massiprotsendi;
- 4) kuuevalentse kroomi ühendeid üle 0,1 massiprotsendi;
- 5) polübroomitud bifenuüle (PBB) üle 0,1 massiprotsendi;
- 6) polübroomitud difenuüleetreid (PBDE) üle 0,1 massiprotsendi.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keeldu kohaldatakse elektri- ja elektroonikaseadmetele, mis kuuluvad Vabariigi Valitsuse 24. detsembri 2004. a määruse nr 376 «Elektri- ja elektroonikaseadmete märgistamise viis ja kord ning elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad» lisas 1 nimetatud kategooriatesse 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ja 10, ning elektripirnide ja kodumajapidamiste valgustitele.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keeldu ei kohaldata järgmiste elektri- ja elektroonikaseadmete pliid, elavhõbedat, kaadmiumi ja nende ühendeid, kuuevalentse kroomi ühendeid, polübroomitud bifenuüle (PBB) ning polübroomitud difenuüleetreid (PBDE) sisaldavatele materjalidele ja osadele:

- 1) kompaktlambid, mis sisaldavad elavhõbedat kuni 5 mg lambi kohta;
- 2) elavhõbedat sisaldavad üldkasutatavad sirged luminofoorlambid, milles on halofosfaati alla 10 mg, tavalise elueaga trifosfaati alla 5 mg, pika elueaga trifosfaati alla 8 mg;
- 3) elavhõbedat sisaldavad eriotstarbelised sirged luminofoorlambid;
- 4) muud käesolevas lõikes eraldi nimetatud elavhõbedat sisaldavad lambid;
- 5) pliid sisaldav elektronkiiretoru klaas, elektroonilised komponendid ja luminesentslambid;
- 6) pliid legeriva elemendina kuni 0,35 massiprotsenti sisaldav teras, pliid kuni 0,4 massiprotsenti sisaldav alumiinium ja pliid kuni 4 massiprotsenti sisaldav vasesulam;
- 7) pliid sisaldavad kõrge sulamistemperatuuriga joodised (näiteks pliisulamid, mis sisaldavad üle 85 massiprotsendi pliid);
- 8) pliid sisaldavad serverite, salvestiste ja salvestimaatriksite joodised;
- 9) pliid sisaldavad kommuneerimiseks ja signaali edastamiseks mõeldud võrgu infrastruktuuriseadmete ning telekommunikatsioonivõrgu haldamise seadmete joodised;
- 10) kaadmiumi ja selle ühendeid sisaldavad elektrikontaktid ning kaadmiumi sisaldavad pinnakatted, välja arvatud kasutusjuhtudel, mis on keelatud «Kemikaaliseaduse» § 11 lõike 1 punkti 3 alusel kehtestatud sotsiaalministri määrusega;
- 11) kuuevalentse kroomi ühendeid korrosioonitõrjevahendina sisaldavad absorptsioonkülmiku süsinikterasest jahutussüsteemid;
- 12) dekabromodifenuüleetri (10-BDE) polümeere sisaldavad materjalid ja seadmed;
- 13) pliid sisaldavad laagriliud ja puksid;
- 14) pliid sisaldavad elektroonilised keraamilised osad (näiteks piesoelektronilised seadmed);
- 15) pliid sisaldavad pin-ühenduse süsteemid;
- 16) pliid sisaldav soojust juhtiva mooduli vooluringi kattmaterjal;
- 17) pliid ja kaadmiumi sisaldav optiline ja filterklaas;
- 18) pliid sisaldav joodis, mille koostises on üle kahe elemendi ning pliisisaldusega 80–85% segu kaalust ja mida kasutatakse pin-ühenduskontaktide ja mikroprotsessorite ühendamiseks;
- 19) pliid sisaldav joodis, millega tekitatakse elektriühendus pooljuhi viigu ja voolukandja vahel integreeritud *Flip-Chip*-lülituste sees;
- 20) pliid sisaldavad silikaadiga kaetud sisepinnaga silindrilised hõõglambid;
- 21) pliid sisaldavad halogeniidid (pliihalogeniidid), mida kasutatakse kiirgusainetena suure valgustugevusega lahenduslampides (HID) tehnilises reprograafias;
- 22) solaariumilambid, mis sisaldavad aktivaatorina lahenduslampide fluorostseerivas pulbris kuni 1 massiprotsenti pliid ning selliseid fosfoore nagu BSP ($\text{BaSi}_2\text{O}_5:\text{Pb}$), ning erilambid, mis sisaldavad aktivaatorina lahenduslampide fluorostseerivas pulbris kuni 1 massiprotsenti pliid ja mida kasutatakse diasomenetlusel, reprograafias, litograafias, putukapüünistes, fotokeemilistes ja konserveerimisprotsessides ning mis sisaldavad selliseid fosfoore nagu SMS [$(\text{Sr}, \text{Ba})_2\text{MgSi}_2\text{O}_7:\text{Pb}$];
- 23) eriühendid, mis sisaldavad pliid koos ühenditega PbBiSn-Hg ja PbInSn-Hg põhiainega ning koos ühendiga PbSn-Hg lisaainega väga kompaktses säästulampides (ESL);

24) pliioksiidi sisaldav vedelkristallekraanides (LCD) kasutatavate lamedate luminescentslampide esi- ja tagakülje põhimike sidumiseks kasutatav klaas.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keeldu ei kohaldata enne 1. juulit 2006. a turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmete remondiks ettenähtud varuosadele ja elektri- ja elektroonikaseadmete korduskasutamisele.

§ 8. Elektri- ja elektroonikaseadmetele ja nende osadele kehtestatud piirangute kehtivuse tähtajad

Paragrahvi 7 lõike 3 punktis 8 nimetatud erandit kohaldatakse kuni aastani 2010.

§ 9. Määruse kohaldamine

(1) Patareide, akude ja PCB-d sisaldavate seadmete suhtes, mis on kasutusele võetud enne 1. maid 2004. a ning mis kuni kasutamise lõpuni vastavad neile esitatud tehnilistele normidele ja standarditele, on heas töökorras, ei leki ega väljuta muul viisil keskkonda neis sisalduvaid ohtlikke kemikaale, kohaldatakse käesolevat määrust alates 31. detsembrist 2010. a.

(2) Paragrahvi 5 lõikes 1 nimetatud keeldu ei kohaldata Euroopa Euroopa Majanduspiirkonna turule mittelastavate mootorsõidukite ja nende osade valmistamise ning kasutamise suhtes enne 31. detsembrist 2007. a.

[RT I 2006, 60, 447– jõust. 31.12.2006]

(3) Paragrahvi 7 lõikes 1 nimetatud keeldu ei kohaldata Euroopa Euroopa Majanduspiirkonna turule mittelastavate elektri- ja elektroonikaseadmete ning nende osade valmistamise, sisseveo ja kasutamise suhtes enne 31. detsembrist 2007. a.

[RT I 2006, 60, 447– jõust. 31.12.2006]

§ 10. Vabariigi Valitsuse määruse kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 29. aprilli 2004. a määrus nr 158 «Probleemtoodetes keelatud ohtlike ainete täpsustav loetelu ning probleemtoodetele kehtestatud keelud ning piirangud» (RT I 2004, 38, 259) tunnistatakse kehtetuks.

§ 11. Määruse jõustumine

Määrust rakendatakse 1. juulist 2006. a.

¹Nõukogu direktiiv 91/157/EMÜ teatavaid ohtlikke aineid sisaldavate patareide ja akude kohta (EÜT L 78, 26.03.1991, lk 38–41);
nõukogu direktiiv 1996/59/EÜ polüklooritud bifenüülide ja polüklooritud terfenüülide (PCB/PCT) kõrvaldamise kohta (EÜT L 243, 24.09.1996, lk 31–35);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/53/EÜ kasutuselt kõrvaldatud sõidukite kohta (EÜT L 269, 21.10.2000, lk 34–43);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/95/EÜ teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes (ELT L 37, 13.02.2003, lk 19–23);
Euroopa Komisjoni direktiiv 98/101/EÜ, millega kohandatakse teatavaid ohtlikke aineid sisaldavaid patareid ja akusid käsitlev nõukogu direktiiv 91/157/EMÜ tehnika arenguga (EÜT L 001, 5.01.1999, lk 1–2);
Euroopa Komisjoni otsus 2005/438/EÜ, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/53/EÜ (kasutuselt kõrvaldatud sõidukite kohta) II lisa (ELT L 152, 15.06.2005, lk 19);
nõukogu otsus 2005/673/EÜ, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/53/EÜ kasutuselt kõrvaldatud sõidukite kohta II lisa (ELT L 254, 30.09.2005, lk 69–72);
Euroopa Komisjoni otsus 2005/618/EÜ, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/95/EÜ teatavate ohtlike ainete maksimaalse lubatava sisalduse kindlaksmääramiseks elektri- ja elektroonikaseadmetes (ELT L 214, 19.08.2005, lk 65);
Euroopa Komisjoni otsus 2005/717/EÜ, millega muudetakse tehnika arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/95/EÜ (teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes) lisa (ELT L 271, 15.10.2005, lk 48–50);
Euroopa Komisjoni otsus 2005/747/EÜ, millega muudetakse tehnika arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/95/EÜ (teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes) lisa (ELT L 280, 25.10.2005, lk 18–19);
Euroopa Komisjoni otsus 2006/310/EÜ, millega muudetakse tehnika arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/95/EÜ lisa plii kasutusviiside erandite osas (ELT L 115, 28.04.2006, lk 38–39).